

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XXII. — Wydana i rozesłana dnia 15. marca 1912.

Treść: *M* 55. Rozporządzenie, dotyczące statutu c. k. Urzędu dla doświadczeń technicznych.

55.

Rozporządzenie Ministerstwa robót publicznych w porozumieniu z Ministerstwami wyznań i oświaty, handlu, sprawiedliwości i skarbu z dnia 9. marca 1912,

dotyczące statutu c. k. Urzędu dla doświadczeń technicznych.

Na podstawie Najwyższego postanowienia z dnia 25. listopada 1909 wydaje się następujący statut c. k. Urzędu dla doświadczeń technicznych:

§ 1.

Urząd dla doświadczeń technicznych jest organem wykonawczym Ministerstwa robót publicznych dla należących do jego zakresu działania spraw „doświadczeń technicznych“. Należą tu sprawy technicznych doświadczeń, prób i technicznego badania materiałów w wszystkich formach organizacyjnych, o ile mają służyć bezpośrednio dla produkcji rękodzielniczej i przemysłowej, z wyłączeniem jednak zakładów doświadczalnych przy akademiach technicznych i uniwersytetach, co do których zakres ingerencji Ministerstwa robót publicznych określono załącznikiem do obwieszczenia całego Ministerstwa z dnia 6. lipca 1908, Dz. u. p. Nr. 124, i § 2.

ustawy z dnia 9. września 1910, Dz. u. p. Nr. 185. Wyłączone są dalej: doświadczenia techniczne jako środek pomocniczy badań naukowych, ustawowy zakres działania Głównej Komisji miar i wag i zakładów dla próbowania ręcznej broni palnej, sprawy cechownicze, próbowanie i peryodyczne badanie kotłów parowych, zakłady doświadczalne w dziedzinie zdrowotności oraz zakłady badania, urządzone na podstawie ustawy o obrocie środkami żywności i niektórymi przedmiotami użytkowymi, wreszcie stacje doświadczalne rolnicze i leśnicze, o ile służą wyłącznie dla rolnictwa i leśnictwa (zobacz § 3. ustawy z dnia 9. września 1910, Dz. u. p. Nr. 185).

§ 2.

Urząd dla doświadczeń technicznych ma siedzibę w Wiedniu i zostaje pod kierownictwem prezydenta, mianowanego przez Cesarza, który jest za sprawowanie swego urzędu odpowiedzialny wobec Ministra robót publicznych.

§ 3.

Do prezydenta Urzędu dla doświadczeń technicznych, względnie do Urzędu tego należy piecza nad sprawami doświadczeń technicznych w obrębie ograniczeń, wskazanych w § 1., a to w szczególności:

a) przez rozszerzanie świadomości o znaczeniu doświadczeń technicznych,

- b) przez zaznajamianie z postępami na tem polu, a zwłaszcza przez udzielanie odnośnych wyjaśnień,
- c) przez współdziałanie przy ujednostajnieniu metod badania technicznego i terminologii,
- d) przez przedkładanie Ministerstwu robót publicznych wniosków co do wspierania, ulepszenia i autoryzowania istniejących zakładów dla doświadczeń technicznych (zakładów dla doświadczeń, prób, badań) oraz co do urządzania lub popierania tworzenia nowych zakładów dla doświadczeń technicznych, których dla pewnych dziedzin brakuje zupełnie albo przynajmniej w takich miejscach, gdzie one byłyby powołane do wytworzenia ważnego środka pomocniczego dla tamtejszej produkcji miejscowej,
- e) przez zarządzanie odpowiedniego badania środków pomocniczych dla doświadczeń technicznych przy korzystaniu z zakładów już istniejących, które nadają się do przeprowadzania takich prób,
- f) przez założenie biblioteki specjalnej i zbioru charakterystycznych przedmiotów,
- g) przez utrzymywanie w przegłądzie wszystkich instytucji krajowych i obserwowanie analogicznych instytucji zagranicznych, wchodzących w zakres doświadczeń technicznych, oraz przez publikację co do własnej działalności i co do innych robót na polu doświadczeń technicznych.

§ 4.

Ministerstwo robót publicznych przyda prezydentowi Urzędu dla doświadczeń technicznych personal potrzebny do przeprowadzenia zadań Urzędu.

§ 5.

Prezydent kieruje Urzędem na wewnątrz i zastępuje go na zewnątrz.

Niezależnie od wyłącznego podporządkowania Urzędu dla doświadczeń technicznych Ministerstwu robót publicznych jest Urząd ten również obowiązany do bezpośredniego udzielania Ministerstwu wyznań i oświaty wiadomości o wszelkich inicjatywach, pochodzących z jego łona albo podanych mu z zewnątrz, a odnoszących się do spraw doświadczeń technicznych zarówno w ogólności jak i w szczególności, oraz do bezpośredniego uwiadomiania tego Ministerstwa w czasie właściwym o każdym projektowanym tworzeniu nowych i o zamierzonym autoryzowaniu istniejących zakładów doświadczalnych.

Tok czynności Urzędu będzie unormowany instrukcją urzędową, którą wyda prezydent a zatwierdzi Minister robót publicznych.

§ 6.

Prezydentowi Urzędu dla doświadczeń technicznych przydana jest rada przyboczna, której tenże przewodniczy, a której członków mianuje na trzy lata Minister robót publicznych po wysłuchaniu prezydenta z grona profesorów szkół wyższych i innych osobistości fachowych, oraz przemysłowców i rękodzielników w charakterze sprawujących urząd honorowy. Mianowanie profesorów szkół wyższych i innych sił nauczycielskich przy zakładach naukowych, podlegających Ministerstwu wyznań i oświaty, ma nastąpić w porozumieniu z wspomnianem c. k. Ministerstwem. Stosunek przedstawicieli szkół wyższych do ogólnej ilości członków rady przybocznej ustanawia się co najmniej na 3 : 10. Minister robót publicznych mianuje na wniosek prezydenta trzech zastępców przewodniczącego w radzie przybocznej z pośród jej członków. O ile chodzi przytem o profesorów szkół wyższych, należy porozumieć się z Ministerstwem wyznań i oświaty.

Z łona pełnej rady przybocznej tworzy się sekcje zawodowe przez przydzielanie członków według ich własnego wyboru. Zakres działania poszczególnych sekcji zawodowych ureguluje się w szczegółach przy współdziałaniu rady przybocznej. Prezydentowi przysługuje prawo tworzenia z członków rady przybocznej osobnych wydziałów dla pewnych kwestyi specjalnych, a także prawo zasięgania zdań poszczególnych członków rady przybocznej.

Prezydent ma zwoływać radę przyboczną w miarę potrzeby na obrady plenarne, względnie obrady sekcji zawodowych i wydziałów szczególnych. Rozprawy rady przybocznej oraz jej sekcji zawodowych i wydziałów szczególnych należy stwierdzać protokolarnie, a protokoły te i osobno zasiągnięte vota dołączać do wniosków, które prezydent przedkłada Ministerstwu robót publicznych i udziela w odpisie Ministerstwu wyznań i oświaty do wiadomości.

Radę przyboczną należy zgromadzać, gdy chodzi o rozstrzyganie spraw natury zasadniczej i o tworzenie nowych zakładów doświadczalnych. Wnioski na udzielanie zakładom doświadczalnym autoryzacji do wystawiania świadectw, które ma się uważać za dokumenty publiczne, muszą być przed przedstawieniem ich Ministerstwu przedkładane radzie przybocznej, która załatwia sprawy te w jednej z sekcji zawodowych (zobacz §§ 1. i 2. ustawy z dnia 9. września 1910, Dz. u. p. Nr. 185).

§ 7.

Rada przyboczna uchwała swój porządek czynności, który wymaga zatwierdzenia przez Ministerstwo robót publicznych.

§ 8.

Wszystkie reklamacje przeciw świadectwom, wystawianym przez autoryzowane zakłady doświadczalne, należy przedkładać radzie przybocznej, która postanawia o postępowaniu co do ich załatwiania. Powinno się unikać kontrolnego sprawdzania orzeczeń, wydanych przez zakład doświadczalny, istniejący przy pewnym zakładzie naukowym, a za-czepionych reklamacją, przez zakład naukowy niższej kategorii, względnie przez zakład doświadczalny, istniejący przy takim zakładzie naukowym.

Administracyjny tok instancyi przeciw uchwałom Urzędu dla doświadczeń technicznych, które w ten sposób przysły do skutku, niema miejsca.

§ 9.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Hochenburger wlr.   **Zaleski** wlr.
Roessler wlr.   **Hussarek** wlr.
Traka wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, także w roku 1912. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słowenskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1912** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K** przy odbiorze w miejscu lub bezpłatnej przesyłce pocztowej.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tam także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzednim złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia przez c. k. pocztę należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849 za . . .	4 K 20 h	Rocznik	1870 za . . .	2 K 80 h	Rocznik	1891 za . . .	6 K — h
"	1850 " . . .	10 " 50 "	"	1871 " . . .	4 " — "	"	1892 " . . .	10 " — "
"	1851 " . . .	2 " 60 "	"	1872 " . . .	6 " 40 "	"	1893 " . . .	6 " — "
"	1852 " . . .	5 " 20 "	"	1873 " . . .	6 " 60 "	"	1894 " . . .	6 " — "
"	1853 " . . .	6 " 30 "	"	1874 " . . .	4 " 60 "	"	1895 " . . .	7 " — "
"	1854 " . . .	8 " 40 "	"	1875 " . . .	4 " — "	"	1896 " . . .	7 " — "
"	1855 " . . .	4 " 70 "	"	1876 " . . .	3 " — "	"	1897 " . . .	15 " — "
"	1856 " . . .	4 " 90 "	"	1877 " . . .	2 " — "	"	1898 " . . .	6 " — "
"	1857 " . . .	5 " 70 "	"	1878 " . . .	4 " 60 "	"	1899 " . . .	10 " — "
"	1858 " . . .	4 " 80 "	"	1879 " . . .	4 " 60 "	"	1900 " . . .	7 " — "
"	1859 " . . .	4 " — "	"	1880 " . . .	4 " 40 "	"	1901 " . . .	6 " — "
"	1860 " . . .	3 " 40 "	"	1881 " . . .	4 " 40 "	"	1902 " . . .	7 " 50 "
"	1861 " . . .	3 " — "	"	1882 " . . .	6 " — "	"	1903 " . . .	9 " — "
"	1862 " . . .	2 " 80 "	"	1883 " . . .	5 " — "	"	1904 " . . .	5 " — "
"	1863 " . . .	2 " 80 "	"	1884 " . . .	5 " — "	"	1905 " . . .	6 " — "
"	1864 " . . .	2 " 80 "	"	1885 " . . .	3 " 60 "	"	1906 " . . .	12 " — "
"	1865 " . . .	4 " — "	"	1886 " . . .	4 " 60 "	"	1907 " . . .	13 " — "
"	1866 " . . .	4 " 40 "	"	1887 " . . .	5 " — "	"	1908 " . . .	9 " — "
"	1867 " . . .	4 " — "	"	1888 " . . .	8 " 40 "	"	1909 " . . .	8 " 50 "
"	1868 " . . .	4 " — "	"	1889 " . . .	6 " — "	"	1910 " . . .	8 " 40 "
"	1869 " . . .	6 " — "	"	1890 " . . .	5 " 40 "	"	1911 " . . .	7 " — "

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przysnaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, należy reklamować najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu wydaje się Dziennik ustaw państwa wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy od roku 1849. i **wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy od roku 1870. są **całkowicie uzupełnione**, przeto można nabywać w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24., **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej ($\frac{1}{4}$ arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwia się uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi.